
Kowalskiego Aleksandra

Dzielnice: Targówek

Osiedla: Bródno

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1975

Opis

Aleksander Kowalski (1902-1940) - hokeista grający na pozycji obrońcy, porucznik Wojska Polskiego. Był rodowitym warszawiakiem, absolwentem Wydziału Bankowego Szkoły Głównej Handlowej. Związany z AZS Warszawa (zdobywca 5 tytułów mistrza Polski), uczestniczył w Igrzyskach Olimpijskich rozgrywanych w St. Moritz (1928) oraz cztery lata później w Lake Placid. W 1928 roku został akademickim mistrzem świata, w tym samym roku zdobył wicemistrzostwo Europy. Po zakończeniu kariery zawodniczej został aktywnym działaczem Polskiego Związku Hokeja Na Lodzie a także sędzią hokejowym. Po trzech tygodniach walk we IX 1939 roku dostał się do niewoli radzieckiej. Wywieziony do Kozielska, zginął w Lesie Katyńskim.

Poprzedni patron

Aleksander Kowalski ps. Czarny (1908-1951) - polityk, działacz partyjny, z zawodu ślusarz. Urodził się na warszawskim Bródnie w domu przy ul. Palestyńskiej 5, był absolwentem Szkoły Rzemieślniczej im. Konarskiego. Pracował na Pradze, w fabryce maszyn i odlewni żelaza przy ul. Konopackiej. W 1927 roku wstąpił w szeregi Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej a rok później - Komunistycznej Partii Polski. Terenem jego działalności była przede wszystkim Praga a także Anopol, jednak to właśnie tam został aresztowany i osadzony na Pawiaku. Ciężko chory został warunkowo zwolniony i na kilka miesięcy wysłany przez władze partii do Związku Radzieckiego. Po powrocie do Polski w 1931 roku ukrywał się w m.in. w Płocku i Łodzi, jednak ponownie został aresztowany i tym razem skazany na sześć lat bezwzględnego więzienia. Wolność odzyskał nieco wcześniej na mocy amnestii związanej ze śmiercią J. Piłsudskiego. Wybrany sekretarzem KW KZMP działał w nim do momentu rozwiązania organizacji. Podczas obrony Warszawy służył w Batalionach Robotniczych, później znalazł się w Moskwie, gdzie uczył się w Szkole Międzynarodówki Komunistycznej, został też członkiem Grupy Inicjatywnej Polskiej Partii Robotniczej. W kraju znalazł się ponownie w V 1942 roku i zajął się organizacją Związku Walki Młodych (którego był wieloletnim przywódcą) oraz jego młodzieżowej bojówki - Batalionu im. Czwartaków. Podczas Powstania Warszawskiego zadeklarował udział w nim Armii Ludowej. W I 1945 roku objął funkcję I sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PPR, został też posłem do KRN. Trzy lata później został członkiem PZPR, jednak ze względu na tzw. odchylenia prawicowo-nacjonalistycznych, został usunięty od działalności politycznej. Zmarł niedługo potem w Warszawie w wyniku choroby nowotworowej.

Spoczywa:

Cmentarz Wojskowy na Powązkach, kwatera 4 A, rząd V, miejsce 10.

Jego nazwisko od wielu lat znajdowało się na listach patronów do dekomunizacji - udało się.

Ciekawostki

Stan obecny:

Bloki osiedla Bródno. Powstały w 1964-1983 wg proj. Jerzego Stanisławskiego, Janiny i Tadeusza Szuleckich. Po rozstrzygniętym w 1961 konkursie na osiedle na 60.000 osób, trzeba było wysiedlić z 371 hektarów 7500 osób i uzbroić cały teren. Powstało tu ok. 200 bloków, w których zamieszkało ok. 80.000 osób.

Data nadania nazwy: 1975.03.03. 2008.11.27 roku nastąpiła zmiana patrona... bez zmiany nazwy. Działacza komunistycznego zastąpił hokeista - olimpijczyk.
